

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 савт.

Директор А. ЈОВАНОВИЋ

БРОЈ 10 савт.

Службена историја евакуације

ГАЛИПОЉА И ИСКРЦАВАЊА У СОЛУН

— Извештај генерала Монроа —

Савезници не могу да помогну Србима

Ускоро су нова појачања почела да стижу. Искрцавање тих нових дивизија била је операција, која је натоварила главној команди у Солуну велике задатке организације и снабдевања, и она је показала врло леп успех у томе правцу.

За време новембра и првих дана децембра, десета дивизија је добро држала своје положаје у Србији, а искрцавање осталих дивизија увек је било скопчано са великим тешкоћама.

Да би се добило времена за искрцавање трупа и за њихово развијање на позицијама, ја сам предложио ђенералима Сарају и Ману, да повуку дивизије из Србије, а да их употребе као заштитнице, и да их држе у том положају све дотле, док се искрца довољно војске за давање успешног отпора на српском фронту. Већ је било јасно да је српски оружани отпор био сломљен и да савезничке војске у Солуну нису у стању да им пруже потребну помоћ. Исто је тако на основу свију извештаја било јасно: да положај наших трупа на фронту постаје све критичнији услед јаке Бугарско-Германске концентрације у долини Струмице. Због тога сам ја наваљивао на ђенерала Сараја да пожури са повлачењем војске са положаја, на коме се у том тренутку налазила Британска дивизија, која је у том тренутку имала да служи као наслон при повлачењу, имала је да остане на свом положају све дотле, докле се не буду повукли последњи делови француске војске.

Пре него што је изведено наше повлачење, наша је дивизија била нападнута свом жестином од много јаче Бугарске снаге 23., 24. и 25. новембра. Трупе су јако патиле од велике зиме у планинама Македонским; и због тога им припада велико признање што су успеле да се под таквим околностима извуку из тешких позиција без великих губитака. Извештај о овој акцији је послат телеграфски од стране генера-

ла Мана 28. новембра, тако да никакво даље објашњење није потребно.

Чим сам сазнао да се десета дивизија налази под јаким притиском бугарским, ја сам издао упуство генералу Ману да пошаље једну бригаду железницом у помоћ и да другу држи спремно. Повлачење на грчку територију изведено је без икаквог даљег напада од стране Бугара.

Држање Грка

У међувремену је операција искрцавања у Солун вршена највећом брзином и ја сам известио грчке власти преко њиховог представника пуковника Палиса из Атине, да ми намеравамо да заузмемо дефанзивну линију коју смо сами одредили. Грчки су генерали почели да повлаче своје трупе даље на Исток одакле нам неће сметати извођењу наших планова и показивали су расположење: да изиђу на сусрет нашим захтевима на пријатељски начин.

Кад већ говорим о овим догађајима онда хоћу нарочито да истакнем тешкоће којима је био изложен генерал Ман, од дана искрцавања у Солун и о његовој вештини са којом их је уклањао и савлађивао. Доле изложени примери сакупљени са разних страна, најбоље ће илустровати моје задовољство и високи ниво административне способности који је показао главни командант и његов штаб:

а). Од дана кад је десета дивизија ступила на српско земљиште па до њиховог повлачења на грчку територију људство, оружје, сточна и људска храна и сав остали материјал имали су бити пренесени железницом до Дорјана, а одатле до границе аутомобилима, колима и на коњима. Та пруга служи у исто време и за снабдевање локалног становништва. Евакуација ранених и болесних морала је бити извршена на исти начин па ипак су потребе војничке у свему биле задовољене.

б). Већи део дивизија је био дошао без колона у Солун и у пркос томе је војна снага била доведена у покретно стање у вр-

ло кратком року.

в). Дотурање и смештање профијанта, муниције итд, истовари бродова на кеј, недовољност магацина без техничке опреме за унос и износ из њега, један једини пут и за нас и за Французе, све су то били проблеми, који су могли да реше само високе административне способности. Офицери који су извршили ове послове под оваквим тешким условима, заслужују свако признање.

Дарданелска армија

У времену мога доласка на Средоземно војиште изгледало је да је високи степен обољевања међу војницима за време летњих месеца почео да опада, али је још увек био доста велики проценат губитака од болести. Команданти корпуса су били журили да што више искористе лепше време а да свима средствима учврсте своје положаје и да сведу на најмању меру стоку, која није моментално потребна трупама, да би олакшали напорну службу бродовима. За време месеца новембра поред многобројних предузећа изведених од стране наших корпусних команданата, ради одржавања офанзивног духа код војника, није се ништа нарочито важно догодило сем што

је све живља активност турске артиљерије противу нашега фронта постала врло важан фактор.

Осмога новембра била је на полуострву велика непогода, какве раније никад није било у то доба године. Бура је била праћена силном кишом, која је трајала 24 часа са јаком зимом и силном грмљавином. На положајима осмог корпуса и положају Анзак, последица ове буре није била странна захваљујући заштити околних брежуљака. Али код деветог корпуса, који је био у мање повољном положају, вода је текла бујним рекама носећи све пред собом. Вода се попела на неколико места до самих ровова и сваки је саобраћај био прекинут. Људство, поред тога што се је купало у води, много је страдало од грома. Велики број смртних случајева био је последица овога, у пркос неуморним напорима чињеним за олакшање стања ових паћеника. Жалим што морам да јавим да је било двеста смртних случајева од исцрпљења и да је за неколико дана месеца децембра евакуисано десет хиљада болесника. По извештају војних бегунаца изгледа да су и Турци патили од исте невоље.

(Наставиће се)

Америчка нота и немачки одговор

Нота

Према подацима које влада Сједињ. Држава сада има у руци потпуно је доказано да је »Сусек« торпиљеран од стране једног немачког сумарена, приликом његовог прелаза из Фолкестона у Дисп.

»Сусек« никад није био наоружан, он је свагда био путничка лађа на Ламаншу.

Врло пажљива, дубока, савесна и непристрасна анкета коју су повели официри америчке флоте очигледно је доказала да је »Сусек« торпиљеран мучки, да није позиват да се преда и да је торпиљер којим је ударен порекла немачког.

После пажљивог проучавања немачке ноте од 10. априла влада Сједињ. Држава стекла је уверење да немачка влада није могла да оцени озбиљност створене ситуације не само нападом на »Сусек« него и методом и карактером сумаренског рата као што га немачки сумаренски команданти воде већ годину дана уништавајући без разлике

трговачке лађе свих врста, народности и опредељења.

Напад на »Сусек« не само што се не може бранити него је он био последица тако трагичних губитака у људским животима, да је он најстраховитији пример свирепости подморског рата како га изводе команданти немачки бродова. И, нажалост, он није усамљен случај.

Блада је Сјед. Држава протествовала против одлуке Немачке да воде око Вел. Британије и Ирске сматра за ратну зону из разлога што је стајала на гледишту да се таква политика не може водити, а да се отворено и стално не повређује признато људско право, нарочито ако се сумарени употребе као средство ове политике,

Људско право које се овде примењује и на основу кога је америчка влада протествовала не води порекло од скоро, нити се заснива на чисто самовољним принципима постављеним конвенцијом. На против, оно се налази на очевидне принципе хума-

нитости и у сили је формалним пристанком свих цивилизованих народа. У пркос свему овоме Немачка је влада продужила ову своју политику и поред протеста Сједињ. Држава. Последњих пак месеца команданти немачких сумарена изводили су дело уништавања трговачких лађа без икаквог обзира, царска влада није нашла начина да их примора да се држе у оним суженим границама које је обећавала.

Царска је влада непрестано објављивала да се бар са путничким лађама неће тако поступати, па је ипак допуштала да команданти раде противно њеним уверавањима.

Потопљенесу и лађе неутралних држава па чак и такве које су шле из једног неутралног у друго неутрално пристаниште. Велике океанске лађе као Лузитанија и Арабија, као и лађе које су превозиле само путнике, као Сусеке, топљене су без претходног извештаја, те су тако пропали многи невини животи свих узраста и пола.

Листа америчких грађана који су тако изгубили живот прешла је преко стотине.

Америчкој влади се не може пребацити да није била стрпљива.

Увек је сматрала изјаве и обећања царске владе као апсолутно искрена и задахнута добром вољом, те није хтела да губи наду да ће Немачка тако уредити рад команданата сумарена да се он саобрази са принципима хуманости, које признаје људско право.

Она је учинила све концесије пред ситуацијом којој није до сада било преседана и хтела је да остане у очекивању док догађаји не постану потпуно јасни те да се могу само на један једини начин протумачити.

Сад је тај тренутак наступило.

Са болом изјављује да је употреба сумарена за уништење трговине непријатеља апсолутно непомирљива са принципима хуманости неноречног људског права неутралних и светих права небораца.

Ако царска влада и даље продужи да води поморски рат на овај начин, онда влади Сједињених Држава остаје само један пут којим мора поћи.

Ако Немачка одмах не објави да напушта досадањи метод напада сумарена на путничке и трговачке лађе, Сједињене Државе ће прекинути дипломатске односе.

Оне нерадо чине овај корак, али су на њ приморане у име хуманости и права неутралних народа.

Немачки одговор

У свом одговору г. Вилзону, Немачка почиње признавати у двосмисленим изразима торпиљирање »Сусека.« Она у принципу допушта да је лађа могла бити торпиљирана од немачког сумарена, али тражи да резултат прве анкете буде потврђен једном накнадном анкетом. У ноти се затим протестује противу тврђења Сједињ. Држава које у ствари »Сусека« виде доказ о методи коју је Немачка усвојила да торпиљира комотно све лађе које јој изгледају сумњиве. Немачка влада тврди да је издала наредбу свима капетани-

ма сумарена да рат воде према правилима међународног права. Пошто је она показала сву своју добру вољу, Немачка не сме бити сумњичена. Нота тврди да се случајеви са Лузитанијом и »Сусексом« морају приписати не избежним погрешкама и подсећа да је Немачка учинила Сједињ. Државама предлог који би, да оне нису одбиле да их узму ка знању, могли свести на стриктни минимум ове погрешке.

Немачка влада потврђује своје поштовање према принципима хуманости у мери у којој то чини и Америка, али оптужује Енглеску да ова не признаје ове принципе кад употребљава неморална средства да глађу умори милионе жена и деце немачке применом методе блокаса, из чега за Немачку проистиче дужност да употреби сумаренско оружје.

Нота додаје да немачка влада жали што се осећаји хуманости које Америка тако ревносно излива жртвама поморског рата, она не примењује и на немачко становништво које Енглеска умара глађу. Немачка пребацује Сједињеним Државама што савезнике снабдева оружјем. Немачки народ зна да америчка влада има моћи да рат ограничи само на снагу ратујућих страна. Већ би овај циљ био постигнут да је се она одлучила да према Енглеској брани непоречна права која зајемчавају слободу мора. И тако немачки је народ добио утисак да се америчка влада, и поред свег тражења да Немачка сузи поморски рат, ограничава само на прости протесте противу незаконитих метода Енглеске.

Ипак је немачка влада одлучила да иде до крајњих граница попуштања.

Она је до сада већ два пута изјавила да је расположена да закључи мир на основи чувања животних интереса Немачке, стављајући на тај начин на знање да се она не може начинити одговорном за продужење рата.

Да би ипак дала доказа своје добре воље Немачка изјављује да су поморске силе немачке добиле ове наредбе: Саобразно општим принципима о праву прегледа и претреса онако како их међународно право признаје, трговачке лађе, како у унутарњој тако и у спољној ратној зони, не смеју бити потопљене без претходног извештаја и пре него се људски животи спасу, сем ако лађе не покушају да побегну или да се одупру. Али неутрални не могу очекивати да Немачка, борећи се за свој опстанак, ограничи употребу сумаренског оружја све док Енглеска буде примењивала методу блокаса. Немачка не сумња да ће америчка влада настојати да се Енглеска у будуће придржава правила међународног права, онако како су она формулисана у америчкој ноти од 23. децембра 1914. год. британској влади. У случају да предузети кораци америчке владе не успеју, немачка ће влада, с обзиром на нову ситуацију која ће јој се створити, сматрати да има права да себи резервише потпуну слободу акције.

Преглед грчке штампе

»Астир« (Звезда) једно либерално гласило, и као што ће читаоци видети гласило, управо авангарда венизелистичке странке, доноси један чланак који носи натпис *Грчком Народу*; главна његова места гласе овако:

»Познато је да нека од антивенизелистичких новина — све без изузетка плаћене од немачке пропаганде — да неке од њих, оне које су најгоре и најбестидније плаћене, афектирају некакве неспоразуме тобож поглавито о неким унутрашњим питањима. Али сада су се све управо помамиле пишући о прелазу српске војске кроз нашу земљу. И као појачање састави се некакав митинг од пет грађана у Варинополу, а шаље депешу из Аталанте и госпо'н Геротанасулис!

А престали су већ писати о колери. Јер је то била лаж. Престали су писати о економској пропасти земље. Јер је то била глупост. Престали су писати о уништењу наше независности. Јер је то било идиотски. Престали су писати да ће краљ бити збачен. Јер је то било нешто најнепоштенније. И ограничавају се сада само на једну ствар: да ће овај пренос бити повод да нам објаве рат Немачка, Аустрија и Бугарска. Али и ово је једна врло неваљала лаж као и све друго, али је само најжалосније што исвесни... (изостављамо став где се говори о грчким официрима).

Прост је изговор да ће нам објавити рат Немачка Аустрија, и Бугарска ако неки српски војници пређу преко наше земље. Зашто нам нису објавили рат кад је цела српска војска искрцавана на Крф и ту реорганизована? Зашто нам га нису објавили кад се 350.000 Англо-Француза налази усред наше земље? Како је било

тада, тако ће бити и сада. Али је потребно да грчки народ, јасно и красно, разуме извесне ствари.

Наиме, зашто се одржава општа мобилизација? Јуче смо то објаснили врло разговетно. Зато, да би се с једне стране одржавала влада неваљалаца, а с друге стране да би употребили zgodну прилику да приђу Аустро-Германо-Бугарима. Лажу кад кажу да Грчка мора остати мобилисана с тога што је Бугарска на ратној ноzi.

То је нова обмана грчког народа. Ако се боје од Бугарске, зашто се онда моле Богу да Енглези и Французи буду бачени у море? Зашто бесне и пенуше се што ће преко наше земље прећи Срби, кад ови хитају да одбију опасност која прети од Бугарске? Ако због Бугара одржавамо општу мобилизацију, онда зашто се и даљу и ноћу моле за њихову победу а за нестанак с лица земље сваког њиховог непријатеља, који је наш природни савезник? Таква се политика не слаже ни с каквом логиком. Не, дакле, не осећају никакву опасност од Бугарске, и лаж је и превара кад тврде да општу мобилизацију одржавају с тога што је Бугарска на ратној ноzi. Бугарска је савезник кајзеров, чије наредбе извршује антивенизелистичка политика. Све је друго подао изговор.

Лаж је бестидна и ниска да ће због прелаза неколиких Срба војника преко наше земље бити доведен у опасност здравље, економија, самошћаност, самољубље, неутралност, политичка независност, краљевство у Грчкој, или ма какво њено право или добро. (»Астир« од 15. априла, уводни чланак).

Пол-Луј.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Русија и Србија.

Аудијенција, коју је имао г. Пашић код Цара, има за нас Србе историски значај. Цар је изјавио, да Русија неће положити оружје док Србија не оствари своје народне идеале.

Арнаути се буне.

Арнаути око Подградца и Елбасана, који су с одушевљењем дочекали српске трупе у мају прошле године, побунили су се против Бугара и оружаној силом растерали бугарске посаде, које су се повукле ка Струзи.

Једина жртва цепелина.

Читаоци знају, да оборени цепелин није стигао да баца ни једне бомбе, те према томе никакве штете није могао да произведе. Накнадно јављамо, да је цепелин успео и то три дана после своје пропасти да нанесе штете једном броју становника Солуна: он је смртно потрефио лист »Балканлар«, који излази у Солуну на турском језику. »Балканлар« није више међу живима!

»Балканлар« је једини у Со-

луну, кога ни застава са цепенелина, ни заробљени официри немачки који се налазе у Солуну, ни остали делови цепенелина, које је могао да види у штабу француске војске, нису могли да убеге, да је цепелин оборен; он је имао тај зао удес, да тврди, како је цепелин жив и здрав отишао, одакле је и дошао.

Индигниран оваквим циничким држањем генерал Сарај је наредио, да се штампарија »Балканлара« поседне француским војницима.

У исто време јављамо, да је вађење посмртних остатака цепенелина из баруштине око Вардара врло тежак посао; али да ћемо најдаље за осам дана имати прилике да их видимо изложене у вароши, као што смо видели немачке аероплане.

Ми смо очима својим видели небројено ситних делова цепенелина!

Страхоте у Битољу.

Оскудица, која се појавила у Битољу још крајем прошле године услед реквизиције, коју је

извршила бугарска војска, расте из дана у дан и последњих је дана достигла врхунац. Свет умире од глади, један део очајника имао је храбрости да оде пред начелство и да тражи хлеб.

Српска Врховна Команда.

Чим већи део српске војске претрпе у Солун, доћи ће и наша Врховна Команда.

Деманти српског посланства.

Српски посланик у Атини демантује вести, да је српска влада отказала српско-грчки уговор, и да је он решен да ништа Атини у случају да и један транспорт српских трупа буде торшиљан.

Он сматра да Аустро-Немци неће доживети радост да и најмањи транспорт српске војске буде торшиљан.

За велика дела — велике жртве.

Стари и уважени архимандрит, г. Методије Миловановић, импровизирао је, на Ђурђев-дан у цркви Св. Саве, дирљиву проповед у којој је развио тезу: „За велика дела потребне су велике жртве“.

Уважени архимандрит је своју проповед тако лако и тако вешто извео, у одабраним речима и врло паметним мислима, да је на све присутне произвео велик упечаток и изазвао допадање и захвалности. Ми жалимо што сви избегли Срби у Солуну нису били тога дана на богослужењу, те да чују речи утехе и непоколебљиве наде уваженог старине.

Ми му топло захваљујемо и на племенитим осећањима и лепој проповеди.

Наши савезници у Грчкој.

Из сажаљења према живљу у Еширу које гладује, савезници су примили на себе дужност, да га снабдевају, али да не би се један део хране пребацивао преко Албаније то ће у споразуму са грчким властима, савезнички органи вршити снабдевање.

† Ст. Тителбах.

Јављају нам са Крфа, да је тамо преминуо, симпатични и вредни архитекта београдски Стојан Тителбах. Бог да му душу прости.

Победа либерала на Тасосу.

На накнадним изборима на Тасосу изабрат је за народног посланика с огромном већином гласова веиззелита Јордану.

Личне вести.

Јуче је допутовао у Солун г. Михајло Јовановић, новопостављени делегат министра финансија.

Грчки зајам.

Јављају из Атине, да ће половину грчког унутрашњег зајма уписати Грчка Народна Банка.

Свештеницима.

Генерални Консулат у Солуну позива сва свештена и монашка лица, која су руковода новцем и новчаним вредностима било државним, црквеним или манастирским на исти ни до данас нису предали овом консулату да то одмах учине, а ако су раније

предали овда писмено да изјаве коме кад и где су предају извршили и имају ли, и какве писмене доказе, у противном сматраће се да је имао намеру да то прикрије и утаји.

Приспела писма.

Генералном Консулату су приспела писма на адресу: Петру Пејчићу. Мапојду Тарчевићу, Стеви Трифуновићу, Драги Ковачевић, Мици Обрадовић, Ристи Димитријевићу, Димитрију Мајеторовићу (2) Данилу Поп Ристевићу (2) Слави Николић, Николи Поповићу, Јосифу Сибру, Анастасу Анастасјевићу, Јакову Поповићу, Милеви Стаменковић, Васи Димитријевићу, Јањи Вучковић, Ивану Ст. Лукићу, Милану Голубовићу, инжињеру, (3) Михајлу Димитријевићу, секрет. мнн. финансија, Милтону Хобоју, Никола Краљису, комисионару, Панци Станковићу, Лепосави Д. Маринковић, Каји Илић-Пандаревић, Кости Мило-сављевићу, трг.

Рад регрутне комисије.

Сутра 26. т. м. имају да предстану регрутној комисији сви они чија имена почињу са словом Ф Х и Ц.

Парастос

Христина Митровић, удова из Јагодине са својим сином Христифором, даваће своје мужу поч. Влади Митровићу, бив. хотелијеру из Јагодине сутра 26. ов мес. једногодишњи парастос у овдашњој српској цркви. Извештавајући своје сроднике и познанике, моли их да присуствују парастосу.

Позивају се.

Генералном Консулату овде да престану ради извесног саопштења: Арса Димитријевић, Јелена и Љубица Зедровић, и Петар Гајевић, а владиним комесарима: Милован и Станимир Зајмовић и Владимир Дрикаћанин.

Последње вести

Петроград, 24. априла.

Генерал Рененкампф постављен је за главног команданта руских трупа на фронту Двине.

Рим, 24. априла.

Кнез Билоз молио је цару да утиче на Енглеску, да не стеже овако страшно блокаду Немачке.

Париз, 24. априла.

На левој обали Мезе већ два дана непрекидно живо бомбардовање у пределу коте 304, после кога су Немци данас извршили снаг напади на француски фронт између коте 304 и Мртвог Човека. Немци су после неколико пута поновљених јуриша продрили у један споредан ров источно од коте 304, иначе су свуда одбијени са страховитим губитцима митралеском и топовском ватром француских батерија које енергично бомбардују немачке линије.

На десној обали после интензивне артиљеријске припреме Немци су извршили више узастопних напада на француске ровове између шуме Одрмон и Дуомона. У западном пределу фронта Немци су заузели од прилике 100 метара француске прве линије; а на

источном фронту сви су немачки напади слоњени.

У Воєвру велика активност у подножју кота реке Мезе.

На осталом фронту ништа новог.

Солун, 25. априла.

У току јучерањег дана француска је артиљерија бомбардовала непријатељске положаје на левој обали Вардара.

Атина, 25. априла.

Између Грка и Талијана дошло је понова до сукоба у Еширу, због чега ће се образовати једна мешовита комисија, која има задатак да образује неутралну зону.

Вашингтон, 25. априла.

Вилзон остаје при своје гледишту, и не може да прими немачке захтеве.

Црих, 25. априла.

На прекор због масакрирања невиних Јермена, одговорно је турски министар Талат-беј, да ако су страдали многи невини то је диктирала народна потреба, а они који су данас невини могу бити сутра криви.

Атина, 25. априла

У грчком пристаништу Аргостоанон појавила су се три француска супердреднота.

Атина, 25. априла

Венизелосов „Кирик“ јавља, да ће ускоро доћи у Атину једна комисија од најугледнијих политичара француских, са задатком да проучи спољне и унутрашње прилике у Грчкој, и да раде на зближењу Грчке и савезника.

Париз, 25. априла

Немачки напад на коту 304 значи, да Немци покушавају свом снагом да спрече француско напредовање које за кратко време износи 400—700 метара на фронту од 2 км. и ако су Немци ударили са дивизијом и по на предео Квизи-Маланкур ипак нису могли да заузму ни најмањи део ровова прве француске линије. — Знатна појачања у материјалу и људству која је добио кронпринц наглашавају нову офанзиву.

Рим, 25. априла.

Агенција Стефани јавља, да су 4 хидроавијона талијанска јуче бомбардовали Драч са успехом и да су се вратили неповређени, и ако су били јако нападнути од непријатељских многобројних аероплана.

Рим, 25. априла.

Принц Галски отпутовао је као краљев гост и са њим обилази поједина места на фронту.

Лондон, 25. априла.

Одговарајући на примедбе једног либералног посланика у Доњем Дому Лојд Џорџ је изјавио: Да кад би пројекат био одбачен, то би значило то исто што и пораз на бојном пољу пошто је потребан велики број војника. У Француској се показао од колике је користи предложени систем војне обавезе.

У финансиско-економском рату може Енглеска ићи много даље но Немачка али ми треба да употребимо сва средства противу непријатеља. Сер Кер-

зон је изјавио: Ми смо сити дугачких говора, наша је лозинка радити, и то радити брзо.

Лијон, 25. априла.

Лорд Керзон је изјавио, да се о многим стварима дискутује у мн. савету, али да је реч мир изабрисана из енглеског речника. Идемо до краја без обзира хоћемо ли скоро победити или дуго чека-ти на победу.

Рим, 25. априла.

Приликом годишнице рата министар Брцилеј је држао један велики говор у Бенови, у коме је истакао захтеве талијанске на Јадранском Мору и нагласио живо интересовање Италије за херојску Србију и изразио жељу да Србија напусти извесне претеране пан-српске захтеве, који стоје у супротности с оправданим захтевима талијанским.

Рим, 25. априла

Непријатељске аероплане који су пре три дана летели над Бриндизом, напали су наши авијони и оборили један непријатељски аероплан.

СПИСАК

Српских ђачких група у Француској

VI.

Група у Колежу «Claude Bernard» Villefranche.

Шеф групе: г. Мих. Ђ. Миладиновић, проф.

Љубинко Благојеваћ, син Ђорђа учитеља из Битоља. Младен Цинцар Јанковић, син Томе, шефа месне контроле из Београда. Драгутин и Милутин Дамјановић, синови Проке школ. надзор. из Зајечара. Димитрије и Милан Дединац, синови Михајла, артиљ. пуковника из Битоља. Марјан и Миодраг Димитријевић, синови Ристе општ. деловође из Битоља. Ксенофон Шаловић, син Наталије Ивановић из Охрида. Ђак из Битоља. Марко Милосављевић, син Лазара, трг. из Пожаревца. Тирило Пандоревић, син Јована трг. из Битоља. Јован Петровић, син Косте трг. из Неготина, ђак из Зајечара. Љубиша Петровић, син Ламбре учит. из Битоља. Милош и Славо Рајковић, синови Михајла трг. из Д. Милановца. Душан Савић, син Ђорђа Тасића, учитеља из Охрида. Василије Стефановић, син Косте, земљодел. из Оморана (окр. скопски). Јордан Сахаровић, син Султана и почив. Ристе из Прилепа. Ђорђе Ставрић, син Леона општин. деловође из Охрида. Александар и Константин Стојилковић, синови Васе, средског начелника из Битоља. Наум Трајановић, син Косте кројача из Битоља. Милан и Михајло Велић, синови Владимира школског надзорника из Битоља.

Похитајте у „Бар Мон Плезир“

Ако желите провести неколико пријатних часова у друштву једне одабране и шик музичке састављене од српске аристократије дођите у Бар Мон Плезир где служе госпођице Српкиње, свира добра музика, игра се и забавља. Само једна посета довољна је да човек заволи и навикне се на наш Бар.

МЕЊАЧКА РАДЊА

Баруха Салтиела и С. Скапа

Препоручује се својом солидном радњом, при размени свију врста новчаних вредности по дневном курсу.
СОЛУН, УЛИЦА ВЕНИЗЕЛОС БР 8.

Стовариште женских шешира и велики избор најмодерније робе за даме

Д. ХРИСТИДЕ
СОЛУН

Улица Симишки бр. 17.

I РЕДА

ХОТЕЛ Империјал
У СОЛУНУ поред самога мора

Отвара се ускоро понова, пошто је Енглеском штабу истекао уговор о закупу.

Хотел остаје и даље под управом свима добро познатог директора г. ТАШКА ЧОМИЋА.

ЧИСТОБА ЈЕ ПРИМЕРНА, СОБЕ ЕЛЕАНТНЕ, ПОСЛУГА ТАЧНА А ЦЕНЕ КАО И УВЕК УМЕРЕНЕ. 16—

Купујте прави и најбољи дуван и цигарете

„КАВАЛА“

из фабрике

ПАПА АНАСТАСИЈУ

СОЛУН 14—

ХОТЕЛ И ГОСТИОНИЦА

МАРСЕЉ ДО ЦАРИГРАДСКЕ СТАНИЦЕ

БРАЋЕ ЧОМИЋА

— ИЗ БИТОЉА —

ПРИМЕРНА ЧИСТОБА. — УДОБНЕ СОБЕ.

ОДЛИЧНА КУЉНА — ЦЕНЕ УМЕРЕНЕ. 16—

ЗУБНО ЛЕКАРСКА КЛИНИКА

ЈОВАНА Н. ХАЦИ ВАСИЛИЈА
ДОКТОР МЕДИЦИНЕ

ЈЕДИНИ ЗУБНИ ЛЕКАР КОЈИ ЈЕ ИЗУЧАВАО СПЕЦИЈАЛНО БОЛЕСТИ УСТА И ЗУБА У ПАРИЗУ.

ПРИМА ПРЕКО ЦЕЛОГ ДАНА У СВОЈОЈ КЛИНИЦИ УЛИЦА КЕЈ БР. 49.

— СОЛУН — 14—

Господо!

Препоручујемо Вам да пушите само

САЛОНИКА

ЦИГАРЕТЕ

КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН

РУЈА 20 циг. 1 дин.

ПЕРФЕКЦИОН 24 < 1 <

БОГША . . . 24 < 0.80

СПЕЦИЈАЛ 24 цигарета . . . 0.50

Специјалитети:

МИРОДАТО 24 циг.

ЛЕДИ 24 < са зл. писмом 0.65

< 24 са плута писмом

Дуван за луле. На продају свугде.

14—30

ПРЕПОРУЧУЈУ ВАМ СЕ

најбоље цигарете

„АТЛАС“

Ники дин 1—, Елпис 0.80, Аристократ 0.65, Генедже 0.50, Македонски 0.35.

Продају се свугде

ФИЛИЈАЛ УЛИЦА ВЕНИЗЕЛОС 12.

9—8

Деликатесна радња

М. МАЈО КАСУТО И К^о

УЛИЦА ВЕНИЗЕЛОС БР. 4а.

НАМИРНИЦЕ ПО ИЗБОРУ

Радња је снабдевена свима врстама сирева, салами, шунки, ликера, шампањера, вина, чоколаде и осталих деликатеса.

ЦЕНЕ БЕЗ КОНКУРЕНЦИЈЕ

ГОВОРИ СЕ СРПСКИ

23—

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА

„НЕСТОС“

Највећа на Ориенту — 500 радника.

СПЕЦИЈАЛИТЕТИ:

НЕСТОС	КИКИ	Дин. 1—
<	ГИУБЕК	< 0.80
<	ЈАБИ	< 0.65
<	АФРОС	< 0.50

15—

За српску војску, г.г. официре

и савезнике

Цигарете „СРБИЈА“

најбоље су јер су израђене од најбољег и правог дувана „Кавала“ и удешене према старим српским цигаретама у кутијама од по 24 ком.

по цени: 1.40; 1.—; 0.65 и 0.50 дин.

Дуван „Морава“ пакло 25 грама 0.30 дин.

Продавница у пасажу Бен Рубен БР. 25

1 спрат иза хотел „Телеграфа“.

15—

Пажња српској војсци

У Солуну је једина француска фирма чије је седиште у Паризу улица Лафајет бр. 126.

ОРОСДИ-БАК

Продаје све врсте конфекционе робе: одело, шешире итд. кухињско посуђе, све врсте намирница и деликатеса. Велико стовариште најбољих вина и ликера. Стога јој поклоните поверење. Услуга најсолиднија. Цене утврђене и умерене. Прима српски новац по дневном курсу.

ЦЕНТРАЛА улица Краља Ираклија

ФИЛИЈАЛИ: улица Венизелос бр. 4 и 8, где се говори и српски.

15—